

معاونت علمی و فناوری
شبکه دانش کشاورزی
سلسله برنامه های ویدئو کنفرانس انتقال دانش به روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:
راههای کنترل بیماری تب برفکی در نشخوارکنندگان بزرگ (گاو)
سخنران:
دکتر حمید آقا جان زاده
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

۴ اردیبهشت ۱۴۰۰ - ساعت ۱۰

تب برفکی

اسامی دیگر : بیماری دهان و پا FMD

از بیماری های **بومی** ایران است
عامل بیماری **آفتوویروس** است

بیماری تب برفکی یکی از **مسری ترین**، **پرزورترین** و **مهمترین** بیمار یهای دام های **زوج سم** اهلی است

اولین بیماری ویروسی حیوانات است
سرعت واگیری فوق العاده زیاد است
تلفات زیاد نیست

گاو گاو میش بز گوسفند خوک شتر لاما حساس هستند

گاو و خوک حساس ترین هستند

بز و گوسفند حساسیت کمتری دارند

تک سمی مقاوم است

علائم بیماری

این بیماری ایجاد **تاول** و **زخم** در **دهان** و **سم** و **پستان** و **پوزه** و گاهی در اطراف پایه شاخ همراه است.

در **قلب نوزاد** دام ها یعنی گوساله ها و بره ها و بز غاله ها ممکن است ایجاد نکروز و مرگ بافتی نماید و باعث تلفات آنها شود.

تورم شدید عضله قلب رگه هایی از نکروز در بافت قلب **Tiger heart**

ظهور تاول در دهان، پستان و سم که **مهمترین** نشانه بیماری در **گاو** است در گوسفند و بز کمتر دیده می شود

لنگش مهمترین نشانه ظاهری بیماری در گوسفند و بز خوک می باشد.

تب شدید ۴۰-۴۱ افزایش ترشح بزاق لاغری سریع

طاولهای با قطر ۱-۲ سانتی که در عرض ۱ هفته التیام می یابند
دوره نقاهت شاید ۶ ماه طول بکشد

قطع شیر در همان دوره شیرواری

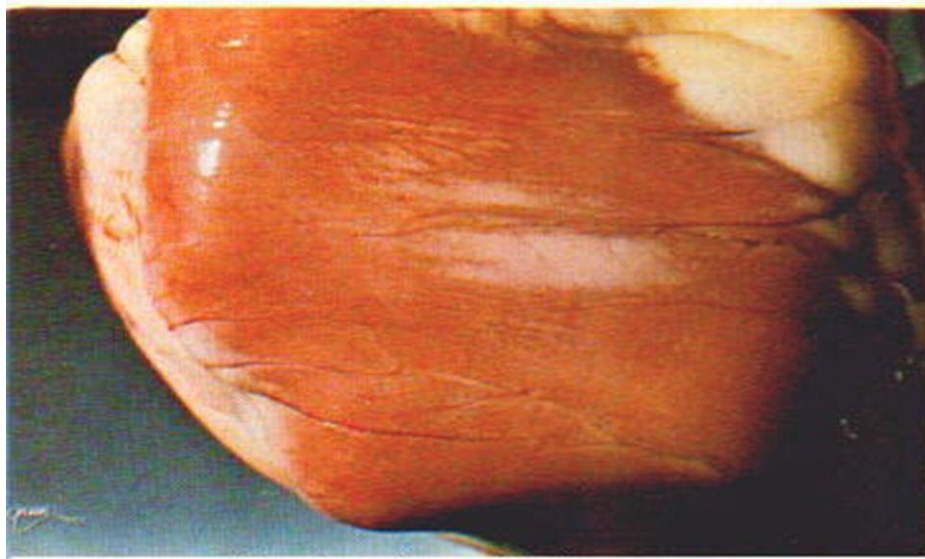
ورم پستان ۲۵٪ تولید شیر را کاهش می دهد

سقط جنین و نازایی بعدی

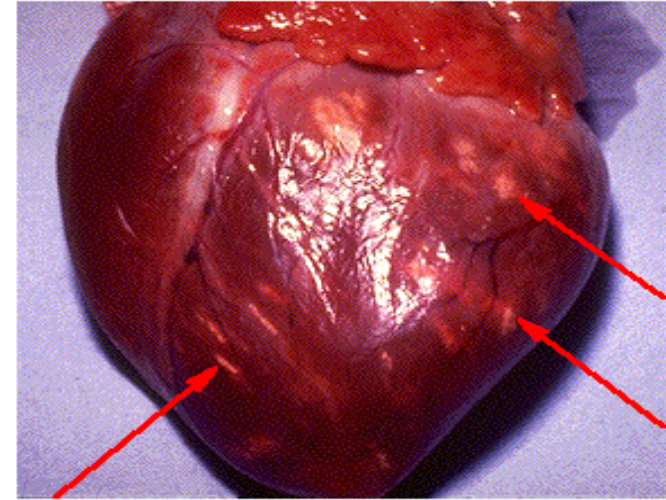

Foot and mouth disease
Tiger heart: pale necrotic myocardial bundles
on the wall of the heart

اپیدمیولوژی

در اماکن **تاریک** و **مرطوب** ویروس ماندگاری بیشتری دارد
ویروس با نقل و انتقال گوشت منتقل می شود
دفع ویروس ۲۴ ساعت قبل از بروز تاول شروع شده و تا چند روز ادامه دارد
تعداد زیادی ویروس از طریق **شیر** دفع می شود
ویروس **Air born** است
انتشار ویروس در **مناطق معتدل** خیلی بیشتر از نواحی گرم است :
جهت و سرعت وزش باد، کمی درجه حرارت، رطوبت کافی، آسمان ابری

انتقال بیماری

- ۱ - قطرات ریز تنفسی دام های آلوده خوردن علوفه آلوده
- ۲ - دامداران، دلالان، دامپزشکان، تکنسین های دامپزشکی و تلقیح مصنوعی و بازدیدکنندگان از دامداری و وسایل و ابزارهای آنها
- ۳ - کامیونهای حمل کود
- ۴ - دامی که وارد یک دامداری و یا پرواربندی می شود بخصوص اگر از میادین دام خریداری شده باشد
- ۵ - گاهی محل دامداری که دام ها وارد آن می شوند آلوده است.
- ۶ - ریختن خون دام ها در کوچه و خیابان و مزارع
- ۷ - رها کردن لاشه ها و عدم دفن آنها
- ۸ - دام بهبود یافته به مدت طولانی می تواند حامل و مخزن ویروس تب برفکی باشد

پیشگیری

ریشه کنی واکسیناسیون

لاشه های تلفات را **دفن** کرد

از کشتار دام ها در بیرون از کشتارگاهها پرهیز نمود.

در هنگام ورود افراد به دامداری و حمل و نقل کود دقت نمود

کامیون های حمل دام و کود نباید از میان دام های سالم رد شوند.

بعد از خرید دام از میادین دام و قبل از وارد کردن آنها به گله مدتی آنها را در **قرنطینه** نگهداری کرد.

استفاده از مواد ضد عفونی : **اسیدها** و **قلیایها** موثرترین مواد ضد عفونی کننده برای این ویروس هستند

مقررات قرنطینه باید در تمام گله ها تا شعاع **۱۰-۱۵ کیلومتری** برقرار شود.

واکسیناسیون

- **واکسن** تب برفکی به صورت کامل **نمی تواند** از وقوع بیماری جلوگیری نماید.
- حیوانات در سن ۴ ماهگی یا بالاتر تحت واکسیناسیون قرار می گیرند .
- تزریق **مطلقا** زیرجلدی بوده و میزان آن به شرح ذیل می باشد :
- گاوهای به وزن ۲۰۰ کیلوگرم یا بیشتر : ۵ میلی لیتر در غبغب یا در هر دو طرف گردن
- گوسفند و بز : ۱ میلی لیتر در یک طرف گردن
- حیواناتی که برای اولین بار واکسینه می شوند باید ۳ الی ۴ هفته بعد نیز دز یادآور به آنها تزریق شود .
- سپس واکسیناسیون باید هر ۶ ماه یک بار تکرار شود
- تزریق عضلانی واکسن **ممنوع** است .
- هر شش ماه یکبار تجدید گردد ولی در شرایط اپیدمی هر ۴ ماه یکبار توصیه می گردد

انتقال بیماری به انسان

انسان به **ندرت** مبتلا می شود
بیماری از انسان به انسان سرایت **نمی کند**

مصرف گوشت و فراورده های گوشتی در انتقال بیماری به انسان **نقشی ندارد**
انسان در اثر مصرف **شیر آلوده** به بیماری مبتلا می شود
شیر را باید **جوشاند** و مصرف نمود

در انسان خوش خیم است تاولی مختصر در دهان دست و پا دارد تب و سر درد دارد

معاونت علمی و فناوری
شبکه دانش کشاورزی
سلسله برنامه های ویدئو کنفرانس انتقال دانش به روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:
راههای کنترل بیماری تب برفکی در نشخوارکنندگان بزرگ (گاو)
سخنران:
دکتر حمید آقاچان زاده
مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

۴ اردیبهشت ۱۴۰۰ - ساعت ۱۰